

تقدیم به آفتاب زندگیم، مرضیه؛ که اگر بر من تابد تاریک می‌شوم.

چرا املا؟

املا و مهارت نوشتن، بخش بسیار مهمی است که اگر به‌درستی در مسیر یادگیری پویای دانش‌آموز تعریف و نهادینه شود، او در ادامه به سطح مطلوبی از سواد خواندن دست می‌یابد. در دوره دبستان، مهارت‌ها و نگرش‌های مربوط به سواد خواندن و نوشتن در خانه و مدرسه رشد می‌کند. والدین و اولیای مدرسه باید شرایط مناسبی برای یادگیری بهتر دانش‌آموز آماده کنند. شاید بتوان گفت هدف اصلی املا، ایجاد و تقویت مهارتی است که دانش‌آموز واژه‌هایی را که می‌شنود، درست، سریع، خوانا، با دقت و متناسب بنویسد. آموزش صورت درست نوشتاری کلمه‌ها و جمله‌های به‌کاررفته در بودجه‌ی آموزشی دروس ابتدایی، آموزش مطلوب نوشتاری کلمه‌های رایج و کاربردی، تشخیص اشکالات املایی دانش‌آموز و تمهید روش‌هایی برای رفع آن‌ها، رویکردهای خودآزمایی و ارزشیابی و تقویت قوه‌ی نوشتن با تمرین آموخته‌های نوشتاری و افزایش مهارت زبان‌آموزی با افزایش گنجینه‌ی واژگان کودک، بخشی از اهداف املا در دوره‌ی ابتدایی است.

اهمیت رفع موانع املا

در فرایندهای یادگیری حتماً باید به سطح یادگیری توجه شود. مهارت‌های اساسی مثل خواندن، نوشتن، شنیدن و گفتن؛ مهارت‌های سطح پایین یادگیری نظیر دقت، پرسش، کنجکاوی و...؛ و نیز مهارت‌های سطح بالای یادگیری مانند مهارت‌های عملکردی فعال، خلاقیت، درک و استدلال موضوع در ترسیم نقشه‌ی آموزشی ما بسیار مهم است. شیوه‌های آموزش املا باید به‌گونه‌ای باشد که تمام عوامل و جوانب محیطی و فشارهای عاطفی و روحی دانش‌آموز در ارزیابی پیشرفت و سیر یادگیری او لحاظ شود. برخی از اختلالات یادگیری در این حوزه شامل حافظه‌ی دیداری، حساسیت شنوایی، آموزشی، دقت، قرینه‌نویسی، وارونه‌نویسی، نارسانویسی، تمیز حافظه‌ی دیداری و حافظه‌ی توالی دیداری است. برای مثال کج‌نویسی، پرفشارنویسی، فاصله‌دار نوشتن کلمه‌ها بخشی از اختلال نارسانویسی است. پس ابتدا باید این اختلالات درمان شود تا دانش‌آموز در مسیر طبیعی آموزش قرار گیرد.

چرا املا آس؟

در کتاب املا آس، ساختار تمرین‌ها به شیوه‌ای طراحی شده که گام‌به‌گام دانش‌آموز را به هدف اصلی آموزش که سواد خواندن و نوشتن است، نزدیک کند. والدین عزیز، در پایان این کتاب، کودک شما به راحتی می‌تواند متن‌ها را بخواند، درک و تلفیق و استنباط کند و خود دست به آفرینش یک متن تازه بزند. این کتاب، هم کودک را در نقش یک دانش‌آموز خلاق بخشی از دنیای آموزشی می‌کند و هم راهنمایی باارزشی برای والدین است تا کودکشان را در این مسیر یاری دهند.

بخشی از ویژگی‌های این کتاب که باید به آن توجه کرد:

- ۱- قابلیت شنیداری متن داستان‌ها و املاهای کتاب با استفاده از QR؛
- ۲- انواع گام پایه و مهارتی که در قالب داستان‌های زیبا نگارش و تصویرگری شده که هر کدام الگوی یادگیری و عملکرد خاص خود را دارا است.
- ۳- تقویت حافظه‌ی دیداری و شنیداری

- ۴- رویکردهای نوین آموزشی در تشخیص واژه و توانمندسازی دانش‌آموز در مهارت واژه‌سازی؛
- ۵- درک جمله و تشخیص جایگاه واژه در جمله و درک لذت واقعی جمله‌نویسی؛
- ۶- استفاده از شیوه‌های نوین متن‌خوانی و متن‌نویسی؛
- ۷- پیمودن گام‌به‌گام مهارت‌های بنیادین درک متن و
- ۸- ایجاد انگیزه، توان و شوق در دانش‌آموز برای نوشتن متن‌های خلاقانه.

شیوهی کاربرد املاي آس

املاي دوم آس، پیمودن گام‌به‌گام و اصولی قدم‌هایی است که به مرور کودک را در تشخیص و درک دقیق و هدفمند متن‌های مختلف و نوشتن آن‌ها توانمند می‌سازد. در این کتاب دانش‌آموز ابتدا دو گام پایه و مهارتی که هر کدام شیوهی یادگیری خاص خود را دارا است تجربه می‌کند. والدین عزیز توجه داشته باشید که فایل صوتی را خودتان ابتدا یک درس به دقت گوش کنید تا از اهداف آن آگاهی یابید. توضیحات کلیدی و مهم در فایل صوتی به صورت کامل ارائه شده که باید آن را با دقت گوش کنید.

سطح پرسش‌های گام پایه و گام مهارتی متفاوت است. در هر گام با توجه به محتوای آموزشی از فرزند خود انتظار داشته باشید نه بیشتر از آن. نکته‌ی مهم آن‌که هرگاه احساس کردید فرزندتان بی‌حوصله یا خسته است، فایل صوتی را قطع کنید و پس از آن که او دوباره مهیای شنیدن شد، آن را فعال کنید. در بخش املاهای ترکیبی - مهارتی هم کوشیده‌ایم، محیط واقعی امتحان را برای کودک‌تان عینی‌سازی کنیم. والدین عزیز بکوشید همراه خوبی در روند یادگیری فرزندتان باشید. تمرین‌ها را برای او حل نکنید، فقط در درک بهتر آن‌ها به او کمک کنید.

من کودک خلاق‌تر می‌خواهم

- والدین عزیز از همان سال‌های اولیه‌ی کودکی تکنیک داستان‌خوانی با صدای بلند را برای کودک‌تان اجرا کنید. کودک در سنین خردسالی به مرور واژه‌ها را جذب حافظه‌ی خلاق و پویای خود می‌کند. در این دوره حتماً از کتاب‌های مصور بزرگ و بدون متن برای آموزش استفاده کنید. کودک باید تصاویر را هم‌پای قصه درک کند.
- همیشه و هر روز برای فرزند خود قصه بخوانید: هیچ‌گاه قصه‌خوانی را متوقف نکنید؛ هنگام سفر و قبل از خواب هم برای کودک خود قصه بخوانید.
- از همان ابتدا کودک را بخشی از روند یادگیری در نظر بگیرید و سعی کنید هنگام داستان او نیز در خلق آن نقش داشته باشد؛ به مرور کودک تصاویر را در کنار کلمه‌ها می‌بیند و چشم او به آن‌ها عادت می‌کند و در ذهن ناخودآگاهش نقش می‌بندد.
- متون اطلاعاتی (متن‌های علمی) نیز در این مرحله بسیار مفید است.

فهرست مطالب

املاي دوم دبستان

جمله‌نویسی و درک متن

درس
دهم | ۱۱۷

درس
اول | ۱۳

درس
یازدهم | ۱۲۹

درس
دوم | ۲۵

درس
دوازدهم | ۱۳۳

درس
سوم | ۳۷

درس
سیزدهم | ۱۴۵

درس
چهارم | ۴۷

درس
چهاردهم | ۱۵۷

درس
پنجم | ۵۹

درس
پانزدهم | ۱۶۹

درس
ششم | ۷۱

درس
شانزدهم | ۱۷۹

درس
هفتم | ۸۳

درس
هفدهم | ۱۸۹

درس
هشتم | ۹۵

درس
نارنج
و
ترنج | ۲۰۰

درس
نهم | ۱۰۷

من کربک هستم. بله، من یک قورباغه‌ی درختی کوچولو اما خیلی بامزه هستم. کنار برکه یک خانه‌ی درختی قشنگ دارم. بیشتر وقت‌ها توی برکه شنا می‌کنم. من سنجاقک و مگس نمی‌خورم. من فقط سیب قرمز درختی می‌خورم. تعجب کردید؟ تعجب نکنید، چون من یک قورباغه‌ی درختی عجیب و بامزه هستم. راستی ماهیگیری را هم دوست دارم. شب‌هایی که ماه و ستاره در آسمان باشد، اول کمی با صدای زیبایم آواز می‌خوانم بعد هم اگر باد ملایمی بوزد، بادبادک‌بازی می‌کنم. خرچنگ و لاک‌پوکی از دوستان خوب من هستند. لاک‌پوکی، یک لاک‌پشت پیر و مهربان است. خرچنگ می‌گوید که لاک‌پوکی دوستانه‌تر است. یکی از دوستان خوب دیگر من داینی است. داینی، یک دایناسور کوچولوی بامزه است. این دایناسور، خیلی بازیگوش است و کارهای عجیب هم زیاد انجام می‌دهد. او همیشه برای نوشیدن آب به برکه می‌آید. داینی در یک غار در وسط جنگل زندگی می‌کند. راستی تو کی هستی؟ اسم قشنگت را به من هم می‌گویی؟ کجا زندگی می‌کنی؟ من یک متن می‌نویسم تو جاهای خالی را پر کن تا بیشتر با هم آشنا شویم.

اسم من ..... است. من ..... سال دارم و امسال کلاس دوم هستم. اسم آموزگارمان ..... است. او خیلی مهربان و دلسوز است و همیشه لبخند به لب دارد. من در شهر ..... زندگی می‌کنم. اینجا مردم بسیار خوب و مهربانی دارد. در شهر من زمستان هوا ..... و تابستان ..... است. سوغات شهر ما ..... است. پارسال در کلاس اول خیلی به من خوش گذشت و چیزهای زیادی یاد گرفتم. خیلی خوش‌حالم که پاییز از راه رسیده و دوباره مدرسه‌ها باز شده است. پارسال دوستان خوبی پیدا کردم. و ..... اسم‌های دوتا از دوستان خوب کلاس اول من است. امیدوارم امسال هم با دوستان تازه آشنا شوم. قرار است همراه با کربک و داینی و ربات‌های شگفت‌انگیز املا تمرین کنم.

یادآوری

● اسامی تصاویر زیر را بنویس و به ترتیب حروف الفبا مرتب کن.

کلمات به ترتیب حروف الفبا:

● با دقت به تصاویر نگاه کن و اسم هر کدام را زیر خودش بنویس و جمله‌ها را کامل کن.

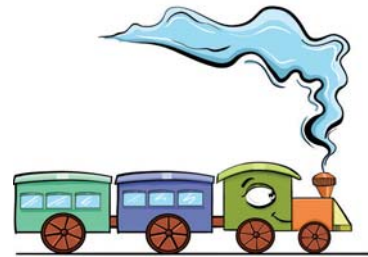
◆ در لاندانش پنیر می خورد.

◆ آرش در زمستان یک _____ زیبا درست کرد.

◆ ماهان با _____ به مشهد سفر کرد.

◆ روی درخت یک کندو ساخت.

● دور تصویری که شبیه تصاویر دیگر نیست، خط بکش و با آن یک جمله‌ی بامزه بنویس.

کاج

املاي دوم دبستان

جمله ←

۸

● به تصاویر زیر نگاه کن و اسم آن‌ها را بنویس و با تصاویری که حرف آخرشان «س ش» است، جمله بنویس.

_____

_____ ←

_____ ←

● کلمات را در جای مناسب بنویس.

آب - زرافه - زرد - لک‌لک - کفّاش - دست - قطار - لباس - سیاه - میوه - ماشین - پا - دوچرخه
 بیر - کلاغ - شلوار - قرمز - قنّاد - چشم - برنج - کلاه - چای - بینی - کامیون - جوراب - نان - شیر
 آبی - اتوبوس - فیل - گورخر - باغبان - پیراهن - خِیاط - سبز - بنا - کبوتر - گنجشک - سفید

_____	وسایل حمل و نقل
_____	باغ وحش
_____	پوشیدنی
_____	خوردنی
_____	نوشیدنی
_____	رنگ
_____	اعضای بدن
_____	پرنده
_____	شغل

آس

ادآوری

۹

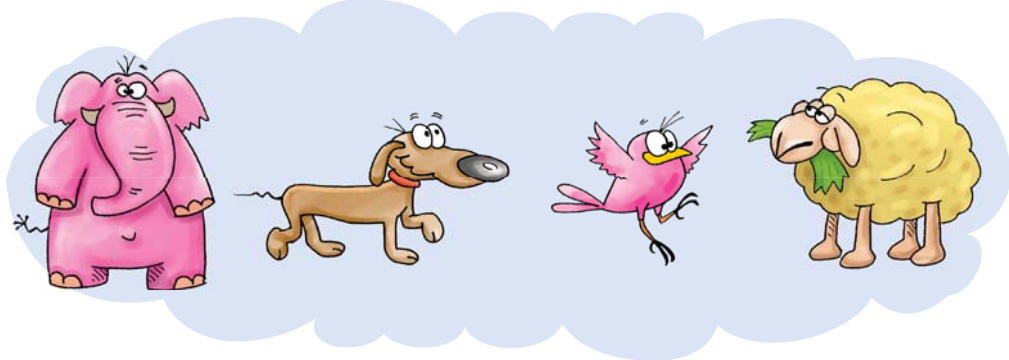
کلمه‌هایی را که نشانه‌ی آخرشان شبیه هم است، در یک ردیف بنویس.

اسب - رودخانه‌ای - لانه‌ی - مورچه - تاب - تازه‌ای - کوچه - نام‌ی

_____

_____

اسم تصاویر را در جاهای خالی بنویس.

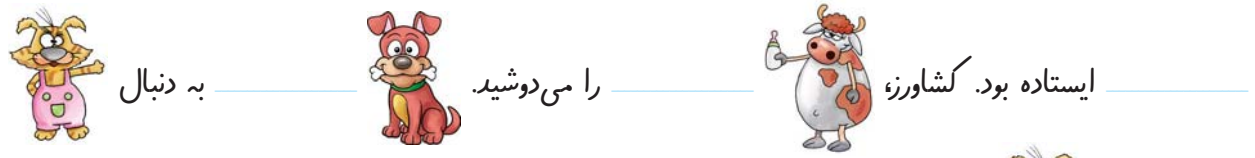
۱ لانه ساخت. _____

۲ چوپان _____ را به چرا برد.

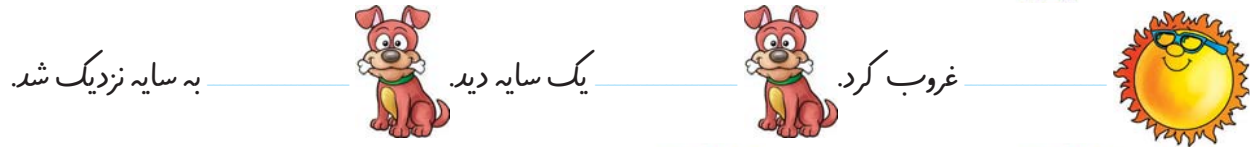
۳ با خرطومش آب خورد. _____

۴ به دنبال گرگ دوید. _____

متن را بخوان و به جای تصاویر اسامی آن‌ها را بنویس.

دوید _____ روی _____ پرید و از آنجا به پشت‌بام رفت.

غروب کرد. _____ یک سایه دید. _____ به سایه نزدیک شد.

آن سایه _____ بود. _____ وقتی _____ را دید، ترسید

فرار کرد. _____ نگاهی به حیاط کرد. _____ به سرعت دنبال _____ می‌دوید.

کاج

املاي دوم دبستان

● در جاهای خالی یکی از نشانه‌های «غ-خ-غ» و «ق-ق» بنویس.

شال — سورا — با — سوری
 با — بان — چرا — قاشد — جد

● کلمه‌ها را مرتب کن و جمله بساز.

دریا - قایق‌ران - می‌راند - روی - را - قایق
 ساخت - آب - لک‌لک - لانه - کنار
 زد - نوک - دانه - زمین - خروس - به - خورد - و
 خانه به دوش - حلزون - است - حیوان

● با توجه به تصاویر زیر دو جمله بنویس.

۱
۲

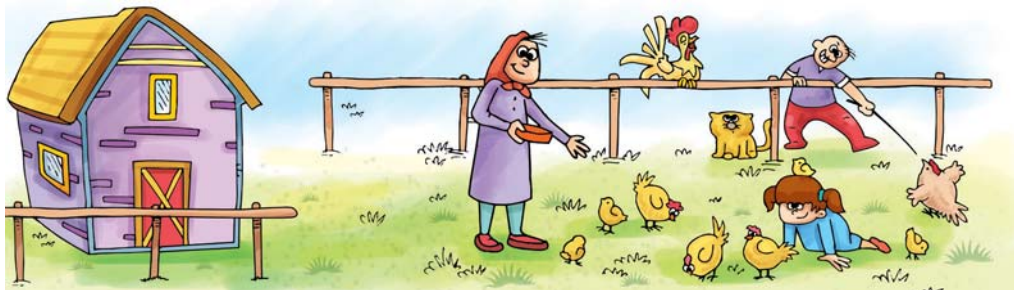

۱
۲

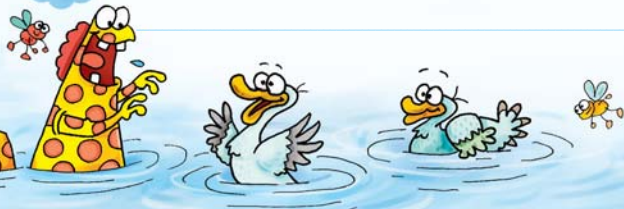

۱
۲

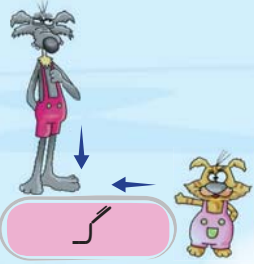
● برای تصویر زیر سه جمله زیبا بنویس.

۱
۲
۳

به تصاویر نگاه کن و جدول را کامل کن.

_____	_____	_____	ک
-------	-------	-------	---

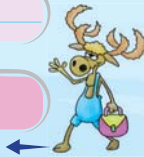
_____	_____	_____	س
-------	-------	-------	---

_____	_____	_____	_____	_____	ک
-------	-------	-------	-------	-------	---

_____	_____	_____	_____	_____	_____	گ
-------	-------	-------	-------	-------	-------	---

_____
_____
_____
_____
_____

درس اول

کتابخانه‌ی کلاس ما

داینی، یک دایناسور بامزه و باهوش است. او امروز به مدرسه رفته است. نترسید! داینی به مدرسه‌ی دایناسورها می‌رود. در یک روز زیبای پاییزی که باد خنک و ملایمی در دشت دایناسورها می‌وزید، داینی قدم به مدرسه گذاشت. دودو، پرنده‌ی خوش صدا روی شاخه‌ی درخت آواز می‌خواند. صدای پرندگان دیگری هم به گوش می‌رسید. وقتی داینی به مدرسه رسید، بچه‌دایناسورهای دیگر در ردیف‌های منظم نشسته بودند. داینی به آموزگار و بچه‌ها سلام کرد. معلم هم با داینی سلام و احوال‌پرسی کرد. آموزگار، یک دایناسور مهربان بود. او یک پاکت که پر از کاغذ رنگی بود به سمت داینی گرفت و از او خواست یکی را بردارد. دایناسور کوچولو یک کاغذ رنگی برداشت. او رنگ سبز را انتخاب کرده بود. بچه‌دایناسورها به صورت گروهی نشسته بودند. داینی هم به سمت گروه سبز که دو دایناسور عضو آن بودند، رفت. داینی به دوستان تازه‌اش سلام کرد. اسم دوستان تازه‌ی دایناسور کوچولو، شوشو شکمو و کوکو کنجکاو بود. آن‌ها هم با داینی سلام و احوال‌پرسی کردند.

آموزگار از بچه‌ها پرسید: «عزیزانم اگر درباره‌ی چیزی پرسش داشتید، چگونه پاسخ آن را پیدا می‌کنید؟» دایناسورها با هم گفت‌وگو کردند و پیشنهاد خود را روی کاغذ نوشتند. نماینده‌ی گروه قرمز بلند گفت: «مجله می‌خوانیم.» نماینده‌ی گروه آبی که یک دایناسور چاق و عینکی بود، از روی برگه‌ی توی دستش خواند: «باید کتاب بخوانیم. پاسخ هر پرسشی توی کتاب است.» نماینده‌ی گروه نارنجی هم رایانه را پیشنهاد داد. داینی هم به نمایندگی از گروه سبز، با صدای بلند افراد دانا را پیشنهاد داد. شوشو شکمو بلند گفت: «البته قبلش باید یک شکم سیر ناهار نوش جان کرده باشی.» اعضای گروه‌ها خندیدند. آموزگار هم خندید. آموزگار از بچه‌ها تشکر کرد و رو به کلاس گفت: «بچه‌ها، برای پیدا کردن پاسخ هر پرسش باید همیشه کتاب بخوانید. می‌توانید از هم‌فکری و مشورت بزرگ‌ترها استفاده کنید. کتاب‌های مفید را باید در کتابخانه پیدا کنید.» کوکو کنجکاو گفت: «ما هم می‌توانیم در کلاس کتابخانه داشته باشیم؟» آموزگار با صدای مهربانی گفت: «بله!»

اول خوب فکر کن و بعد جواب بده.

● بچه‌دایناسورها در پاسخ آموزگارشان چه پیشنهادهایی دادند؟

● آیا تو هم در خانه یا کلاس خود کتابخانه داری؟ کتابخانه‌ی خود را چگونه ساخته‌ای؟

● اسم دوتا از کتاب‌هایی را که خیلی دوست داری بگو و داستانش را برای مامان و بابا تعریف کن.

مدرسه‌ی ما

گام مهارتی

ماهان به همراه هم‌کلاسی‌هایش در صف‌های منظم ایستاده بودند. باد خنک و ملایم پاییزی می‌وزید. تازه تابستان تمام شده بود و روزهای مدرسه از راه رسیده بود. بچه‌ها با اجازه‌ی ناظم به کلاس رفتند. چند دقیقه بعد آموزگار به کلاس آمد. در دست آموزگار یک پاکت عجیب بود. آموزگار با بچه‌ها سلام و احوال‌پرسی کرد. صدای پرندگان از حیاط مدرسه به گوش می‌رسید. ماهان آهسته به دوستش آرتین گفت: «صدای بلبل است!» آرتین گفت: «نه، صدای قناری است!» آموزگار رو به کلاس گفت: «بچه‌ها گوش کنید! در این پاکت کاغذهای رنگی هست. نماینده‌ی هر گروه بیاید و یک رنگ را انتخاب کند.» ماهان و آرتین کاغذ رنگی، صورتی را انتخاب کردند. بچه‌ها به صورت گروهی و منظم سر جای خود نشستند.

آموزگار رو به آرش گفت: «اگر یک پرسش داشته باشی، چگونه پاسخ آن را پیدا می‌کنی؟» آرش به فکر فرو رفت. آموزگار ادامه داد: «بچه‌ها به این موضوع فکر کنید و پیشنهاد خود را روی برگه بنویسید.» بچه‌ها به صورت گروهی با هم گفت‌وگو و مشورت کردند و پیشنهادهای خود را روی برگه نوشتند. نماینده‌ی گروه قرمز گفت: «مغازهی آقا اردشیر کنار مدرسه کلی مجله دارد. پاسخ هر پرسشی آنجاست.» کاوه که نماینده‌ی گروه آبی بود، گفت: «رایانه آقا.»

یک پسر قدبلند که نماینده‌ی گروه نارنجی بود هم افراد دانا را پیشنهاد داد و گفت: «بابابزرگ من هر چیزی را که از او پرسشی پاسخش را بلد است.»

آرتین و ماهان هم، هم‌صدا گفتند: «آقا کتاب! توی کتاب هر چیزی که دنبالش باشی پیدا می‌شود.» آموزگار با لحن مهربانی از بچه‌ها تشکر کرد و گفت: «پاسخ‌های شما همه درست بود، اما یادتان باشد که همه‌ی نوشته‌های مجله، رایانه و کتاب برای شما مفید نیست. شما باید با مشورت و هم‌فکری بزرگ‌ترها کتاب‌های مفید و مناسب انتخاب کنید و بخوانید.»

امین گفت: «من در خانه یک کتابخانه دارم.»

آموزگار گفت: «آفرین پسر! همه باید در خانه‌شان یک کتابخانه داشته باشند. ما هم با همکاری هم یک کتابخانه برای خودمان در کلاس درست می‌کنیم.»

جاهای خالی را پر کن.

● آموزگار با لحن مهربانی از بچه‌ها _____ کرد.

● آموزگار از بچه‌ها خواست _____ خود

را روی یک برگه بنویسند.

● باید با هم‌فکری و _____

بزرگ‌ترها، کتاب‌های مفید انتخاب کرد.

باران

بخش زیادی از زمین را آب فرا گرفته است. اگر به دریای **آبی** نگاه کنیم، **قطره‌های** آب را می‌بینیم که در کنار هم این دریای بزرگ را درست کرده‌اند و در آن **موج** می‌زنند.

اگر آب نباشد، درختان و **گیاهان سیراب** نمی‌شوند و **تشنه** می‌مانند.

باد شدید **می‌وزد**، ابرها در آسمان این سو و آن سو حرکت می‌کنند و به هم برخورد می‌کنند و به شکل قطره‌های باران به زمین می‌بارند.

بارانی که بر زمین می‌بارد به شکل‌های مختلف **پراکنده** می‌شود. خورشید **طلایی** در **وسط آسمان**، بر آبی که در ریاست دوباره می‌تابد و آن را **بخار** می‌کند. **ناراحت** نباشید؛ این آب دوباره به شکل ابر درمی‌آید و به کوه، جنگل و **صحرا** و دریا می‌بارد.

اول خوب فکر کن و بعد پاسخ بده.

● آب چه فایده‌ای دارد؟

● سرگذشت بارانی که بر زمین می‌بارد چه می‌شود؟

● آیا آب توی دریا دوباره به شکل ابر درمی‌آید؟

● **کلمه‌های قرمزی** که در ذهنت مانده، بنویس.

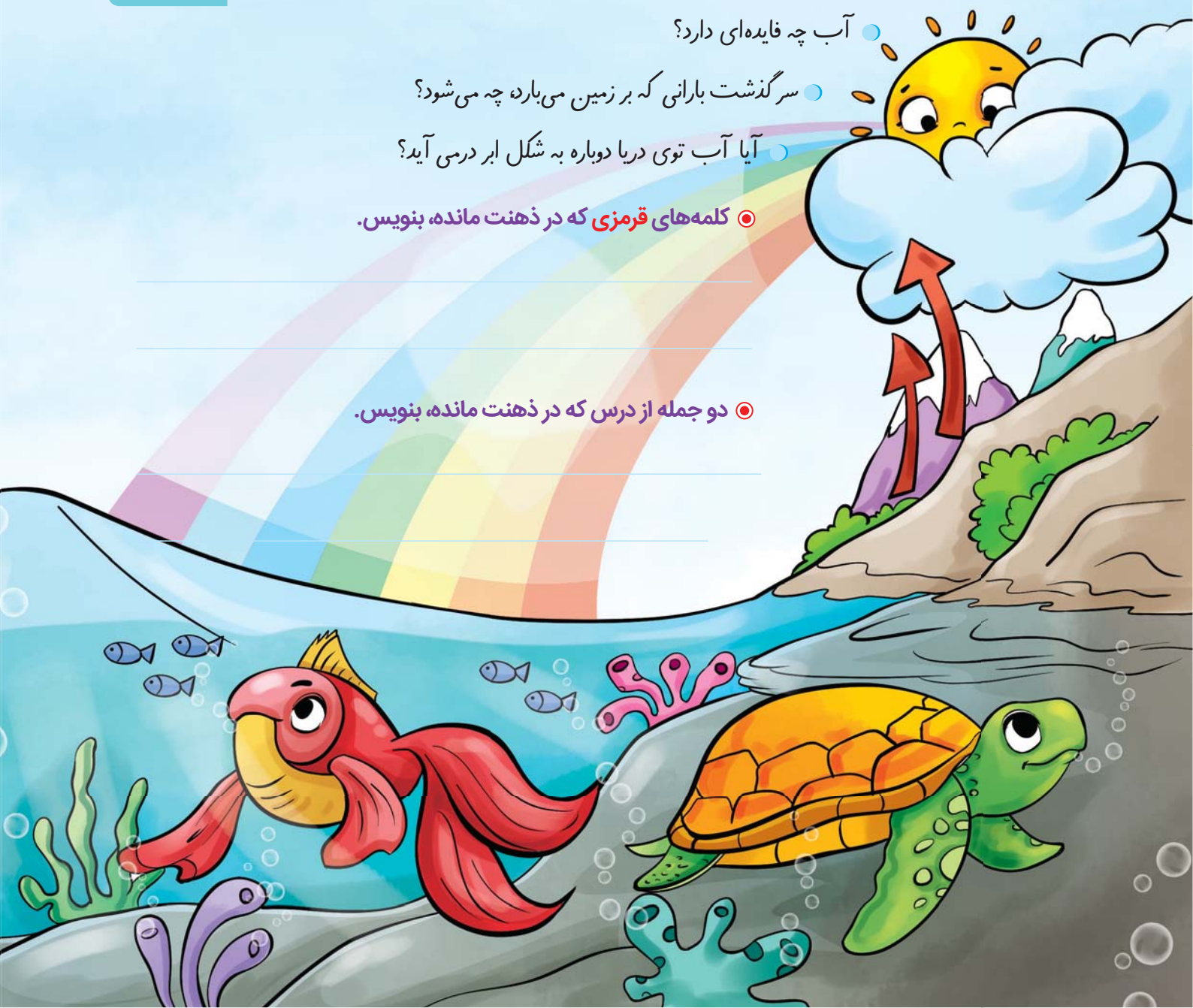

● **دو جمله از درس** که در ذهنت مانده، بنویس.

متن نویسی

◎ جاهای خالی را با توجه به تصاویر کامل کن.

روز شیرین عید

نوروز بود. من را رنگ کرده بودم. بابا و را در سفره‌ی

هفت‌سین گذاشته بود. خواهرم، پوپک و را آورد. من به همراه اعضای

خانواده سر سفره نشستیم. سال تحویل شد. بابا به من یک عیدی داد. مامان به پوپک یک هدیه داد.

◎ متن زیر را با کلمه‌های جدیدی که در این درس یاد گرفته‌ای کامل کن.

نوروز در شیراز

زمستان تمام شده بود. سال _____ از راه رسیده بود. بوی _____ می آمد. پونه و پوپک قرار بود نوروز به شیراز بروند. آن‌ها خیلی دوست داشتند در هنگام تحویل _____ در آرامگاه حافظ باشند. بچه‌ها به همراه _____ خانواده‌شان به سمت شیراز راه افتادند. آن‌ها آن سال سفره‌ی _____ را در این شهر چیدند. پونه و پوپک خیلی خوش حال بودند که نوروز را در شهر زیبای شیراز _____ می گیرند.

واژه‌سازی

● به رُبات‌های شگفت‌انگیز کمک کن تا با ترکیب‌های زیر، واژه‌ی جدید بسازند.

با کلمه‌ی جدید، یک جمله بساز.

- نا + مناسب = _____ ←
- نا + راحت = _____ ←
- نا + بینا = _____ ←
- نا + درست = _____ ←
- نا + آشنا = _____ ←
- نا + شنوا = _____ ←

● به ربات‌های سازنده کمک کن تا با واژه‌های جدید جمله‌های تازه بسازند.

- لاک پشت حرکت می‌کرد (یواش یواش): _____
- خرگوش به سمت لانه‌اش می‌رفت (دوان دوان): _____
- امید ناهارش را خورد (تند تند): _____
- آقای معلم حرف می‌زد (آهسته آهسته): _____

● به گُربک کمک کن واژه‌های درهم‌ریخته را مرتب کند.

- _____ = م ج و
- _____ = ب س ی ر ا
- _____ = ر خ ب ا

● به گُربک کمک کن جاهای خالی را پر کند و یک واژه‌ی جدید بسازد.

- _____ = ص _____ را
- _____ = ل ا ی ی
- _____ = ن ا ر ا _____ ت

متن نویسی

● جمله‌های زیر را به ترتیب بنویس.

۱ قارقارک یک قطره‌ی آب دید.

۲ او گفت: «کاش یک ابر بودم و این سو و آن سو می‌رفتم.»

۳ قطره غمگین و ناراحت بود.

۴ قارقارک با مهربانی گفت: «چه شده؟»

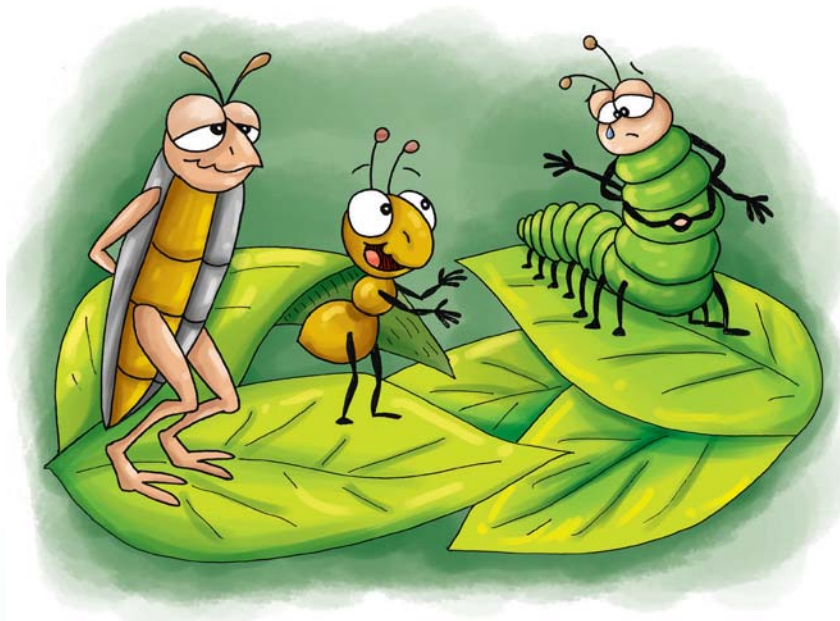

● جاهای خالی را با کلمه‌های زیر پر کن.

سیراب - ناراحت - قطره‌های آب

دردسرهای هزارپا

هزارپا خیلی _____ بود. باران باریده بود و _____ لانه‌ی هزارپا را خراب کرده بود. جیرجیرک و مورچه به هزارپا کمک کردند تا لانه‌اش را درست کند. مورچه گفت: «ناراحت نباش! گیاهان تشنه را ببین چه قدر _____ شده‌اند.»

املاي ترکیبی - مهارتی

● کلمه‌های پایه

ملایم - پرنندگان - نظم - احوال‌پرسی - گروهی - پاسخ - پرسش - گفت‌وگو - پیشنهاد - نماینده - رایانه - مجله - ویژه - خودمان - مفید - هم‌فکری - مشورت - آفرین - بزرگ‌ترها - راه‌ها

● گوش کن و بنویس.

آموزگار بعد از سلام و احوال‌پرسی از بچه‌ها، از آن‌ها خواست یک برگه کاغذ رنگی از داخل پاکت بردارند و هر یک به صورت گروهی کار کنند. او به بچه‌ها گفت: «حالا اگر پرسشی داشته باشید، پاسخ آن را چه‌طور پیدا می‌کنید؟» هر یک از گروه‌ها یک پاسخ پیشنهاد داد.

نماینده‌ی گروه اول گفت: «ما پاسخ خود را در کتاب پیدا می‌کنیم.»

گروه دیگر هم گفت: «ما در مجله به پاسخ خود می‌رسیم.»

گروه‌های دیگر هم رایانه و مشورت با افراد دانا را پیشنهاد دادند.

آموزگار گفت: «به نظر شما هر نوشته‌ای در کتاب یا مجله یا رایانه مفید است؟»

امید گفت: «ما باید مجله‌های ویژه‌ی خودمان را بخوانیم.»

آموزگار گفت: «آفرین بچه‌های عزیز، شما با هم‌فکری و مشورت راه‌های خوبی برای پیدا کردن پاسخ گفتید. ما باید کتاب

مناسب خودمان را بخوانیم. در انتخاب کتاب مفید و خوب باید از بزرگ‌ترها یاری بگیریم. ما امسال می‌خواهیم یک

کتابخانه‌ی کوچک در کلاس بسازیم.»

بچه‌ها خیلی خوش حال شدند.

● ترکیب‌های پلکانی

باد خنک - روز پاییزی - صدای پرنندگان - برگه کاغذ رنگی - به صورت گروهی - بچه‌های عزیز - نماینده‌ی گروه

اول - مجله‌های ویژه - کتاب مناسب - کتاب مفید و خوب - کتابخانه‌ی کوچک

● نردبانی‌های متن

داینی - دایناسور - باهوش - خوش صدا - منظم - کنجلاو - عینکی - چاق - نمایندگی - ناظم - حیاط - لحن - همکاری

زندگی مورچه‌ها

مورچه مثل زنبور عسل یک موجود اجتماعی است.

مورچه‌ها همیشه در حال کار و فعالیت هستند و دانه به دانه می‌برند. آن‌ها صبح زود بیدار می‌شوند و دنبال دانه می‌گردند.

مورچه‌ها بزرگ‌ترین مغز را بین حشرات دارند.

اگر به این سؤال جواب بدهید، یک جایزه خوب پیش من دارید: مورچه‌ها چه طوری راهشان را پیدا می‌کنند و دوستانشان را می‌شناسند؟ آفرین، صد آفرین، دسته گل نازنین؛ بله مورچه‌ها با شاخک یا آنتن روی سرشان این کار را می‌کنند. حالا اگر گفتید صداها را چه طوری حس می‌کنند؟ چی؟ کی گفت گوش؟ شما که نبودید؟ آفرین، هزار و سیصد آفرین، آن‌ها با شاخک یا آنتن روی سر و حسگرهای روی پا صدا را حس می‌کنند!

مورچه‌ها در بیشتر مناطق کره‌ی زمین زندگی می‌کنند. این موجودات انواع مختلفی دارند، مثل مورچه‌های خرمن‌چین، باغبان، آسیابان، گل‌دار و مورچه‌های قرمز آتشی.

مورچه‌ی قرمز آتشی، با احساس خطر روی آب، دست به دست داده و از گروه خود قایقی درست می‌کنند که می‌تواند وزن‌های سنگین را حمل کند.

مورچه‌ها می‌توانند ۲۰ برابر وزن خودشان بار حمل کنند.

پرسش‌های مورچه‌ای

● مقابل گزینه‌ی درست یک سیب قرمز خوش‌مزه بکش.

۱ مورچه ..... زندگی می‌کند.

الف) به صورت گروهی   ب) تنها

۲ کدام حشره بزرگ‌ترین مغز را دارد؟

الف) عنکبوت   ب) سوسک

ج) مورچه   د) زنبور

۳ مورچه‌ها چند برابر وزن خود را می‌توانند تحمل کنند؟

الف) ۱۰ برابر   ب) ۲ برابر   ج) ۵ برابر   د) ۲۰ برابر

● به پرسش‌های زیر جواب بده.

۱ مورچه‌ها چه طور راه خود را پیدا می‌کنند؟

۲ چهار نوع مورچه نام ببرید.

زندگی زرافه‌ها

زرّافه، بلندقدترین حیوان زمین و بزرگ‌ترین نشخوارکننده است. به این جانور، شترگاو پلنگ هم می‌گویند.

زرّافه‌ها معمولاً در دشت‌ها، مراتع و جنگل‌های باز زندگی می‌کنند.

این حیوان به برگ درختان اقاویا خیلی علاقه دارد و همیشه آن را می‌خورد. خوردن برگ درختان بلند برای زرّافه آسان است. گردن این حیوان از دو متر هم بیشتر است.

مغز زرّافه شبیه مغز گاو است و گوش‌هایش به گوش الاغ شبیه است. این حیوان معمولاً تا ۲۵ سال در طبیعت زندگی می‌کند. راستی، بچه‌زرّافه هنگام تولد، دو متر قد دارد.

پرسش‌های زرّافه‌ای

● مقابل گزینه‌ی صحیح یک برگ تازه و سبز بکش.

۱ بلندقدترین و بزرگ‌ترین نشخوارکننده‌ی زمین ..... است.

الف) فیل   ب) زرّافه   ج) کرگدن   د) اسب آبی

۲ زرّافه در کجا زندگی نمی‌کند؟

الف) دشت   ب) مرتع   ج) کوه   د) جنگل‌های باز

۳ مغز زرّافه شبیه مغز ..... است.

الف) گاو   ب) شتر
ج) پلنگ   د) فیل

● به پرسش‌های زیر جواب بده.

۱ غذای مورد علاقه‌ی زرّافه چیست؟

۲ قد بچه‌زرّافه هنگام تولد چند متر است؟

